

Izpred upravnega sodišča.

Neha li mandat članov okrajnega šolskega sveta brezpogojno po preteku šestletne dobe ali ne?

Na pritožbo dr. L. G. in dr. proti odločbi c. kr. naučnega ministrstva od 19. oktobra 1906 št. 31.731 glede sestave okr. šolskega sveta v Celju je upravno sodišče po ustni razpravi dne 1. februarja 1908 izreklo, da se izpodbijana razsodba c. kr. ministrstva kakor nezakonita razveljavi, in sicer iz razlogov:

V svoji vlogi pri c. kr. okrajnem šolskem svetu v C. dne 12. decembra 1905 so današnji pritožitelji, ki so bili svoječasno od okrajnega zastopa izvoljeni za člane okrajnega šolskega sveta, naglašali, da morajo prejšnji člani tako dolgo ostati v svoji službi, dokler okrajni zastop na zakoni način ne izvoli novih članov in so zahtevali, da se jih vabi tudi še zanaprej k sejam okrajnega šolskega sveta.

Tej zahtevi okrajni šolski svet s svojim odlokom dne 13. februarja 1906 št. 186 ni ustregel, ker po določbi §-a 25, zakona od 8. februarja 1869 št. 11 dež. zak. veljajo vse volitve, torej tudi izvolitev članov okr. šol. sveta od strani okrajnega zastopa samo za šest let in ker je tedaj izločitev onih članov okrajnega šolskega sveta, katerih doba je potekla, samoobsebi umljiva posledica dotične zakonite omejitve.

C. kr. deželni šolski svet v Gradcu s svojo odločbo od 17. maja 1906 št. 2434 ni ugodil vloženi pritožbi, in sicer iz razlogov prve instance. Prav tako je tudi c. kr. naučno ministrstvo s svojo odločbo od 19. oktobra 1906 št. 31.731 zavrnilo pritožbo.

Upravno sodišče je to-le uvaževalo:

Po določbi § 25 dež. zak. od 8. februarja 1869 št. 11 dež. zakona je okr. šolski svet sestavljen iz tam navedenih zastopnikov različnih, pri šolstvu prizadetih uslužbencev, med njimi po *lit. e)* iz petih članov, katere voli okrajni zastop izmed tistih, ki imajo pasivno volilno pravico v eni občini dotičnega okraja, ki pa tudi prenehajo biti člani okrajnega šolskega sveta, kakor hitro izgubijo to volilno pravico.

Namen te zakonite določbe je nedvomno ta, da naj vsi, ki morajo trpeti šolska bremena, tudi po članih, katere izvoli njih samoupravno zastopstvo, vplivajo na vso upravo ljudskega šolstva v dotičnem okraju. Navedeni zakon določuje, da veljajo vse volitve, torej tudi volitve onih članov, ki so izvoljeni od okrajnega zastopa, za šest let. Tam je rečeno, da se morajo volitve od šest do šest ponoviti, ne oziraje se na mandatno dobo okrajnega zastopa samega, katera toraj po § 38 zakona o okrajnih zastopih od 14. julija 1866 št. 19 drž. zakona samo za tri leta, eventualno pa tudi dalje, namreč do nastopa novoizvoljenega zastopa, ki pa more sicer tudi pred potekom volilne dobe biti razpuščen (§ 81). Gotovo je namen zakona od 8. februarja 1869 pa, da bi se volitve vselej tako pravočasno vršile, da lahko na novo izvoljeni člani namesto izstopivših po preteku njih mandatne dobe lahko vstopijo v okrajni šolski svet.

Kaj se naj zgodi, ako po preteku šestih let okrajni zastop iz kakoršnegakoli razloga ne more, posebno tudi, ako bi bil okrajni zastop razpuščen in ne bi mogel dalje časa poslovati, o tem v dotičnem zakonu ni nobene določbe (§ 24 moravskega zakona od 27. novembra 1905 št. 4 dež. zak. za leto 1906 določa, da morajo oni člani, ki naj izstopijo, ostati do nastopa njih naslednikov.

Gotovo ni moči trditi, da bi naj po preteku šestih mandat izvoljenih članov kratkomalo ugasnil. V zmislu zakona naj okrajni šolski svet vselej v svoji zakoniti obliki posluje; okrajni svet pa ne bi bil zakonito sestavljen, ako bi bila izločena cela skupina, marveč ta, ki je izvoljena od okrajnega zastopa. Mankal bi v tem slučaju organizatorjem bistven del okrajnega šolskega sveta.

Potemtakem ne more biti dvoma o tem, da se v le-tem slučaju ne sme ovirati dalnje poslovanje okrajnega šolskega sveta v svoji zakoniti sestavi, a tudi ne pravica okrajnega zastopa, da sme biti v okrajnem šolskem svetu zastopan po svojih izvoljenih članih, niti pravica teh izvoljenih članov, da bi še še za naprej, čeprav po preteku šestih let udeleževali sej okrajnega šolskega sveta.

Z ozirom na vse te razloge moralo je upravno sodišče pri-
tožbi ugoditi in izpodbijano razsodbo po §-u 7 zakon od dne
22. oktobra 1875 št. 36 drž. zak. za leto 1876 razveljaviti.